

Epilepsie en gedrag bij mensen met een verstandelijke beperking

- Een studiedag op 17 januari 2020 van 9:30 tot 16:15
- Docenten: Anna Boom en Daphne Konz
- Locatie: Utrecht
- Over: Welke invloed epilepsie heeft op gedrag. Welke invloed heeft de medicatie om epilepsie te bestrijden? Hoe kun je de het verband tussen epilepsie, medicatiegebruik en gedrag beter begrijpen?
- Accreditatie wordt aangevraagd bij NIP K&J / NVO OG (indien toegekend geldt accreditatie ook voor SKJ)

De inschrijfkosten bedragen €255,00 p.p. voor één dag. De inschrijfkosten voor de gehele [leergang over medische problemen en gedrag](#) bedragen 715,00 p.p.

Epilepsie komt voor bij 30% van de mensen met een verstandelijke beperking. Hoe ernstiger de beperking, des te groter de kans op epilepsie. Epilepsie en gedrag hebben op veel manieren met elkaar te maken. Zo kan epileptische activiteit leiden tot vreemde gedragingen, agressief gedrag of onrust. Ook de medicatie die wordt gebruikt om aanvallen te bestrijden, kan bijwerkingen hebben op cognitie, gedrag en stemming. Vervelende bijkomstigheid is dat het verband tussen epilepsie en (probleem)gedrag niet altijd wordt herkend.

Tijdens deze studiedag worden probleemgedrag en gedragsveranderingen bij mensen met een verstandelijke beperking vanuit twee perspectieven benaderd, namelijk het gedragswetenschappelijke en het medische perspectief.

Inhoud van de studiedag

Op deze studiedag geven Anna Boom (GZ-psycholoog) en Daphne Konz (AVG) je informatie over epilepsie en gedrag. Gedurende de dag wordt veel gebruik gemaakt van casuïstiek.

Op de studiedag leert de deelnemer:

- Ongebruikelijke presentaties van epilepsie te herkennen
- In te schatten of agressief gedrag samen hangt met epilepsie of niet
- Vragen te formuleren over het effect van anti-epileptica op stemming en gedrag
- Vragen te stellen over het belang en de belasting van veiligheidsmaatregelen (zoals nachtelijk toezicht, beperkingen bij zwemmen e.d.)

Programma

Ochtend	
9:30	Opening
9:35	Bespreking van voorbereidingsopdracht. Ervaringen van deelnemers met epilepsie en gedragsproblemen aan de hand van casuïstiek.
11:00	Pauze
11:15	Epilepsie of niet? Herkennen van aanvalstypes.
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:15	Hoe hangen epilepsie, epilepsiebehandeling en gedrag samen?
14:45	Pauze
15:00	Leven met epilepsie: Veiligheid versus kwaliteit van leven Aanvalsvrij: medicatie afbouwen of niet?
16:15	Afsluiting + uitdelen certificaten

Cliëntgroep

De inhoud van de studiedag heeft betrekking op kinderen, jongeren en volwassenen met een lichte, matige of ernstige (meervoudige) verstandelijke beperking.

Doelgroep

De studiedag wordt gegeven op WO niveau en is bedoeld voor psychologen en orthopedagogen die werken in de gehandicaptenzorg of vanuit een andere sector werkzaam zijn met deze doelgroep. Bijvoorbeeld orthopedagogen en psychologen die werken binnen speciaal onderwijs of GGZ.

Studiebelasting en voorbereiding

De voorbereiding van de studiedag bestaat uit het lezen van literatuur en het maken van een voorbereidende opdracht.

De studiebelasting bestaan uit het aantal contact uren (6 uur), het lezen van literatuur ($\pm 0,5$ uur) en het maken van de voorbereidende opdracht (± 1 uur). Naar verwachting is de totale studiebelasting 7 tot 8 uur.

Vorbereidingsopdracht (verplicht)

Neem het hoofdstuk "kinderen met gestoorde ontwikkeling en epilepsie" door. Schrijf 3 punten op die je relevant vindt voor je werk. Neem de notities mee naar de studiedag.

De overige (Engelstalige) artikelen dienen ter verdieping. Je kunt deze artikelen voorafgaand aan of na de bijeenkomst doornemen.

Voorafgaand aan de studiedag krijg je de materialen die je nodig hebt voor de opdracht per mail toegestuurd.

Literatuur (te gebruiken bij het maken van de voorbereidingsopdrachten)

Gunning, W.B. en Leijten, F.S.S. (2015). *Epilepsie. Basisboek*. Hoofdstuk 22: kinderen met gestoorde ontwikkeling en epilepsie.

Literatuur (verdiepend)

Aldenkamp, A. et al. (2016). Psychiatric and behavioural disorders in children with epilepsy, *Epileptic Disord.*

Kerr, M. et al. (2013). Treatment of behavioral problems in intellectually disabled adult patients with epilepsy. *Epilepsia.*

Mula, M. & Monaco, F. (2011). Ictal and peri-ictal psychopathology, *Behavioural Neurology.*

Docenten

Anna Boom

Anna is werkzaam als GZ-psycholoog, Orthopedagoog-Generalist en EMDR-therapeut. Zij heeft jarenlange werkervaring binnen een behandelsetting voor kinderen en jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking. De laatste jaren werkt zij vanuit haar eigen praktijk in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, daarnaast werkt zij als academisch docent en supervisor voor professionals in opleiding.

Daphne Konz

Volledige inzet, oog hebben voor de ander én leren door te doen. Drie elementen die Daphne Konz noodzakelijk vindt in haar werk. Als Arts voor Verstandelijk Gehandicapten en academisch docent, weet zij als geen ander hoe belangrijk dit is. Iedere cliënt of student die je ontmoet, heeft een ander verhaal. De theoretische kennis is je basis, maar daarna begint het pas. Daphne neemt je tijdens een training mee in de praktijk aan de hand van casuïstiek of oefeningen. Niet alleen luisteren, maar ook zelf aan de slag. Dat is de manier om kennis om te zetten in vaardigheden voor in de praktijk. Daphne werkt sinds 2003 binnen de gehandicaptenzorg in nauwe samenwerking met gedragswetenschappers, huisartsen en medisch specialisten. Zij heeft veel ervaring in het behandelen van kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking, psychische- of gedragsproblemen, epilepsie en syndromale aandoeningen. Daarnaast geeft ze onderwijs aan artsen in onderwerpen als epilepsie en gedragsproblemen, Downsyndroom, wilsbekwaamheid en dwang in de zorg.

Dat Daphne een hart voor mensen met een beperking heeft blijkt ook uit haar inzet rondom medicatieveiligheid. Haar droom? Een einde maken aan de vele medicatiefouten. Met dat doel stapte ze in 2014 in de geneesmiddelencommissie. In die functie zette zij zich in voor een veilige meldcultuur waarin men kan leren van incidenten. Ze verbeterde ook de communicatie over medicatieveiligheid binnen de organisatie. Daarnaast ontwikkelde zij trainingen voor medewerkers over dit thema.

Samen met andere spelers in het veld werkt zij momenteel aan onderzoeksproject BEM!. Dit staat voor Beheer Eigen Medicatie. Een manier om mensen met een licht verstandelijke beperking te helpen rondom het veilig bewaren en gebruiken van medicatie. Een hulpmiddel waar niet alleen zij

iets aan hebben, maar ook dokters, artsen en medewerkers die met deze mensen werken. Het project BEM! wordt eind 2019 afgerond.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij het accreditatiebureau NIP KJ / NVO OG (na toekenning is deze accreditatie ook geldig voor het SKJ).

Certificaat en invoeren presentie

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld.

Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven.

Als FORTIOR geen nummer van je heeft, dan kan de presentie niet worden ingevoerd. Zorg er dus voor dat je correcte nummer bekend is bij FORTIOR!

Datum

De studiedag is op 17 januari 2020 van 9:30 tot 16:15.

Inschrijven

De inschrijfkosten bedragen €255,00 p.p. voor één dag. Deze studiedag maakt onderdeel uit van een leergang. De inschrijfkosten voor de gehele leergang over medische problemen en gedrag bedragen € 715,00 p.p. FORTIOR is vrijgesteld van BTW.

Locatie

Vergadercentrum Vredenburg
Vredenburg 19
3511 BB Utrecht